

Guía Docente

Datos Identificativos				2024/25
Asignatura (*)	Dereito Penitenciario	Código	612G01039	
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
1º e 2º Ciclo	2º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	CastelánGalegoInglés			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Dereito Público			
Coordinación	Puente Aba, Luz Maria	Correo electrónico	l.puente@udc.es	
Profesorado	Puente Aba, Luz Maria	Correo electrónico	l.puente@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A materia de Dereito penitenciario ten como fin o estudo de todas as vicisitudes relativas á execución da pena privativa de liberdade. Coñeceranse as cuestións esenciais do ordenamento xurídico penitenciario (clasificación e tratamento penitenciario, liberdade condicional, recursos, etc.) e a concreta situación penitenciaria no noso Estado.			

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A1	Coñecemento das principais institucións xurídicas.
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
A3	Percepción do carácter sistemático do ordenamento xurídico.
A4	Percepción do carácter interdisciplinar dos problemas xurídicos.
A5	Coñecemento dos principios e valores constitucionais.
A8	Coñecementos básicos de argumentación xurídica.
A9	Capacidade para o manexo de fontes xurídicas (legais, xurisprudenciais e doutrinais).
A11	Capacidade de comprender e de redactar documentos xurídicos.
B2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B5	Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B7	Resolver problemas de forma efectiva, valorando a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
B8	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo, entendendo, tamén, a importancia da cultura emprendedora.
B11	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B12	Comunicarse de maneira efectiva nun entorno de traballo, amosando capacidade de expresión tanto oral como escrita en calquera das linguas oficiais da comunidade autónoma, así como nun idioma estranxeiro.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Cofecer o ordenamento xurídico penitenciario	A1 A2 A3 A4 A5	B8 B12 B2 B3 B5	C2 C6 C7 C8
Ser capaz de realizar escritos e resolver casos de Dereito penitenciario	A8 A9 A11	B7 B11	C2
Encarar críticamente a realidade das prisións no noso Estado		B11	C2 C4

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Historia e crítica da prisión. A situación penitenciaria en España. 2. Principios e fontes do Dereito penitenciario. 3. A Administración penitenciaria 4. A relación xurídico-penitenciaria. 5. A organización dos establecementos penitenciarios. 6. Tratamento e clasificación penitenciarios. 7. Réxime penitenciario. 8. Réxime disciplinario. 9. Relacións dos internos co mundo exterior. 10. Liberdade condicional, beneficios penitenciarios e recompensas. 11. Sistemas de protección dos dereitos dos internos.	

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A11 B7 B8 B11 B12 B2 B3 B5 C2 C4 C6 C7 C8	28	2	30
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A11 B7 B11 C2 C4	4	10	14
Estudo de casos	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A11 B7 B11 C2 C4	18	10	28
Discusión dirixida	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A11 B7 B11 C2 C4	10	0	10
Atención personalizada		2.5	0	2.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Mediante o sistema de lección maxistral, o docente introducirá ao estudante nos aspectos básicos de cada tema.
Proba obxectiva	Planteamento de preguntas acerca dos temas do programa da materia
Estudo de casos	A praxe é un dos elementos clave da nosa disciplina. Por iso, a formulación e resolución de casos prácticos en clase será un dos elementos basilares do desenvolvemento da docencia.
Discusión dirixida	Os estudantes traballarán en grupo diversos temas, debendo mostrarse activos e colaboradores cos compañeiros do seu grupo

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida Sesión maxistral Proba obxectiva Estudo de casos	A atención personalizada ao estudiantado non estará vinculada a só unha metodoloxía, senón que será constante. Neste sentido, tanto o contido das clases teóricas, como o estudo persoal do alumnado, como calquera das actividades que integran o curso contarán coa posibilidade dunha tutorización por parte da docente, a fin de que o estudiantado poda formular as súas dúbidas e dificultades e que a docente poda axustar as súas metodoloxías ás especificidades da persoa concreta. A estos efectos, o estudiantado poderá contar con atención personalizada (sempre, lóxicamente, de un modo organizado) tanto nas horas lectivas como nos horarios de tutorías.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Discusión dirixida	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A11 B7 B11 C2 C4	Realización dunha proba práctica baseada nas actividades das aulas interactivas	30
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A11 B7 B11 C2 C4	Realización dunha proba teórica	70

Observacións avaliación

A

avaliación de Dereito penitenciario realizarase do seguinte xeito:

-O 30% da

nota final virá determinado por:

· Unha proba práctica que terá como base as actividades realizadas durante o curso nas

clases prácticas (debates, resolución de supostos prácticos, etc.); a proba será realizada ao final do cuatrimestre, fixándose a data con suficiente antelación.

· Unha actividade escrita realizada en grupo, con carácter xeral, que será entregada a través do Campus virtual. As instrucións para a realización e a entrega da actividade serán explicadas en clase e anunciadas no Campus virtual.

A calificación destas actividades manterase para a segunda oportunidade de exame (no mes de xullo), non sendo posible a súa repetición.

-O 70%

restante virá determinado pola realización dunha proba obxetiva sobre a materia

do programa, o día da convocatoria oficial do exame (primeira ou segunda oportunidade). As súas características serán anunciadas a través do Campus virtual, e consistirá nunha proba tipo test.

No caso do

programa en inglés (Prison Law), tal porcentaxe será 40%-60%, e realizarase do seguinte xeito:

-O 40% da nota final virá determinado por:

· Unha exposición oral dun tema que será previamente fixado nas clases.

· Unha actividade escrita que será entregada a través do Campus virtual ou grupo de Microsoft Teams. As instrucións para a realización e entrega da actividade serán explicadas en clase e anunciadas a través do Campus virtual ou grupo de Microsoft Teams.

A calificación destas actividades manterase para a segunda oportunidade de exame (no mes de xullo), non sendo posible a súa repetición.

-O 70% restante virá determinado pola realización dunha proba obxetiva sobre a materia do programa, o día da convocatoria oficial do exame

(primeira ou segunda oportunidade). As súas características serán anunciadas a través do Campus virtual ou grupo de Microsoft Teams, e consistirá preferentemente nunha serie de preguntas de extensión corta / media.

No

caso de estudantes que teñan solicitado e

obtido a dispensa prevista no artigo 7.5 da Normativa sobre o réxime de

dedicación ao estudo da UDC, tal dispensa exime da asistencia a clase, tal e como indica o artigo citado, mais seguirán o sistema de avaliación xeral da materia indicado na guía docente.

A realización fraudulenta das probas ou actividades de

avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de

suspense na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con

?suspense? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico,

tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na

segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de

primeira oportunidade, se fose necesario.

Fontes de información

Bibliografía básica

CERVELLÓ DONDERIS, V., Derecho penitenciario, Tirant lo Blanch 2022.FERNÁNDEZ APARICIO, J.M., Guía práctica de Derecho penitenciario, Sepín 2021.LEÓN ALAPONT, J. (Dir.), Guía práctica de Derecho penitenciario, La Ley 2022.FERNÁNDEZ ARÉVALO, L. / NISTAL BURÓN, J., Derecho penitenciario, Thomson Reuters Aranzadi 2016.JUANATEY DORADO, C., Manual de Derecho penitenciario, Iustel 2016.MARCOS MADRUGA, F. / VICENTE MARTÍNEZ, R., Vademécum de Derecho penitenciario, Tirant lo Blanch 2019.

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito Penal. Parte xeral/612G01010

Dereito Sancionador/612G01020

Dereito Penal. Parte especial/612G01025

Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Criminoloxía/612G01038
Materias que continúan o temario
Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías